

Het Othala-project

Harzgebergte, Duitsland, 13 april 1945. Hitlers Derde Rijk staat op instorten.

Twee lichtbundels verlichten de Autobahn ten oosten van Hannover. De banden van een Duitse stafauto bonken over de betonplaten. De zon is al een tijdje achter de horizon verdwenen. Langzaam nemen de schaduwen bezit van het landschap. De hoge Duitse officier op de achterbank, generaal Helmut Diercke, schuift de mouw van zijn uniform omhoog en kijkt op zijn horloge.

‘Opschieten, Heinz’, roept hij tegen zijn chauffeur.

‘Ik rij op topsnelheid, Herr General.’

‘We mogen niet te laat komen.’

‘Mag ik vragen waar we heen gaan?’

Het is even stil op de achterbank. Diercke aarzelt. Hij mag zijn vaste chauffeur graag. Moet hij meer vertellen? Het is misschien goed dat Heinz iets weet van het belang van hun missie.

‘Ik kan je er weinig over vertellen, maar als Martin Bormann, de rechterhand van de Führer, zegt dat het de hoogste prioriteit heeft, dan is het ook echt belangrijk. We zijn op weg naar een bunker, een geheime bunker.’

‘Geheime bunker? Hier in de Harz?’ klinkt het hoopvol.

Dat doet Diercke pijn. Nog steeds geloven veel Duitse soldaten in de eindoverwinning. Ze verwachten dat Hitler troeven achter de hand heeft. Dat hij de Russen en Amerikanen alleen zo ver heeft laten komen om hen in de val te lokken. Een truc waardoor hij

straks de oorlog toch zal winnen. Diercke weet dat het niet zo is. Hooguit nog een paar dagen, dan heeft Duitsland de oorlog verloren. Maar de inhoud van de Barbarossabunker mag niet in handen vallen van de vijand. Nooit.

‘Het is niet wat je denkt, Heinz. We hebben geen geheim wapen achter de hand. Het gaat om nog veel belangrijker zaken. Ik raad je aan bij mij te blijven en niet rond te gaan neuzen. Hoe minder je weet, des te beter het is.’

Plotseling klinkt een fel gehuil boven hen, meteen gevolgd door een ratelend geluid. Naast de wagen springen brokken beton uit het wegdek. De zwarte schaduw van een vliegtuig schiet over hen heen. Heinz trapt op de rem.

‘Niet remmen’, schreeuwt Diercke. ‘Lichten uit en plankgas. Als hij weer boven ons zit, ga je langzaam zigzaggen. Zorg dat je niet van de weg raakt. Het is bijna donker. Met een beetje geluk raken we hem kwijt.’

Heinz trapt het gaspedaal opnieuw diep in. De zware Mercedes-motor gromt. Hij dooft de koplampen. De duisternis is nu hun vriend. Boven hun hoofd klinkt het aanzwellende gejang van de vliegtuigmotor. Niet over nadenken! Diercke weet hoe goed zijn chauffeur rijdt. Pas op het laatste moment laat hij de wagen over de betonbaan zwalken. Diercke wordt heen en weer geschud. Het maakt hem niet uit. Geratel. Achter hen slaan de kogels in het wegdek. Heinz schuift de wagen in de richting van de berm. Met een harde tik slaat een van de kogels ergens in de auto. De rest slaat naast het voertuig in het wegdek. Een stuk bast spat van een boom.

‘Geraakt, Herr General?’

‘Nein’, zegt Diercke. Hij kijkt geschrokken naar het rokende gat naast hem in het leer van de achterbank.

Gespannen wacht hij op de volgende aanval. Maar die blijft uit.

‘Hier afslaan, Heinz.’

Heinz verlaat de Autobahn en rijdt bij Seesen het Harzgebirge

in. Het harde bonken over de betonplaten stopt. Af en toe piepen de banden in de haarspeldbochten. Heinz houdt het tempo hoog. De koplampen branden weer. Ze verlichten de stammen van de bomen. Maar heel af en toe staan er een paar huizen langs de weg, want de Harzhochstrasse ligt bijna overal ver van de dorpjes.

Als de wagen met slippende banden een bocht neemt, ziet Diercke ineens een tank langs de kant van de weg staan. Een groep soldaten staat ernaast, een paar anderen zitten op een omgevallen boom. Ze kijken in hun richting als ze de wagen horen.

‘Amerikanen!’ zegt Diercke vol afschuw. ‘Zijn ze hier al? Niet remmen. Doorrijden.’

De wagen rijdt met onverminderde snelheid door. Twee Amerikanen lopen de weg op. Ze gebaren met hun armen dat de wagen moet stoppen. Als ze merken dat de chauffeur dat niet van plan is, zetten ze hun mitrailleurs aan de schouder. Diercke duikt weg achter de voorstoelen. Heinz laat zich opzij zakken en schuilt half achter het dashboard. Diercke zakt nog iets verder onderuit. De twee Amerikanen krijgen geen tijd om te schieten. Ze moeten opzij duiken om niet door de zware Mercedes vermorzeld te worden. Even klinkt alleen het grommen van de motor en het krijsen van de banden. Dan ratelt achter hen een fel staccato. Een paar venijnige tikken in de achterbak. Kogels. De stafauto slipt door de volgende bocht. Het gevaar lijkt geweken.

Heinz heeft moeite om de zware wagen op de weg te houden. Een ogenblik komen de sparrenstammen angstwekkend dichtbij, dan vinden de banden hun houvast op de weg terug en schiet de wagen verder in de richting van Bad Grund.

Diercke knijpt zijn handen tot vuisten. Dat ze hier al zijn. Het Derde Rijk van Hitler staat echt op de rand van de afgrond. Hoe

heeft het toch ooit zo ver kunnen komen? De Duitse legers hebben gewonnen op alle fronten. Van Frankrijk tot ver in Rusland. Een glorieuze tijd zou aanbreken. Übermensen zouden de dienst uit gaan maken in Europa en later in de hele wereld. Maar die droom is wreed verstoord. Het Derde Rijk, de trots van de nazi's, ligt in brokken. Enorme brokken. Het enige wat ze nog kunnen doen is de meest kostbare brokstukken bij elkaar rapen, verstoppen, en hopen dat er ooit een Vierde Rijk zal komen. Eens zal dat gebeuren. Dat is Helmut's vaste overtuiging.

'Oppassen, Heinz. Hier rechts is ergens een smalle betonweg.'

Heinz neemt wat snelheid terug. Zijn ogen speuren de berm af. Ineens ziet hij het weggetje. Het valt in het halfdonker nauwelijks op.

'Hier, Herr General?'

'Ja.'

De chauffeur zwenkt de smalle doorgang in. Na ongeveer twintig meter maakt de weg een scherpe bocht naar rechts en wordt meteen veel breder. Voor hen verrijst een grillige rotswand. Onder een overhangende richel zien ze de ingang van een enorme tunnel. De ingang heeft een hoogte van zeker een meter of tien. Een groot gapend gat. De ingang wordt omlijst door een brede betonnen poort. Boven de ingang is een afbeelding zichtbaar, gehakt in het beton. Een adelaar spreidt de vleugels over de hele breedte van de ingang. In zijn poten houdt hij een ronde lauwerkrans. In de krans is een vreemd letterteken te zien. Een runenteken. Niet de swastika, het hakenkruis. Een ander runenteken, een kruis met een dakje en twee zijpootjes.

Diercke weet dat dit het Othallateken is. Dat past precies bij de inhoud van de bunker.

Twee Duitse soldaten bewaken de toegang. Ze stappen de weg op als de stafauto dichterbij komt. Een steekt zijn hand op. Heinz brengt de wagen langzaam tot stilstand. De Duitse mili-

tair buigt zich naar binnen. Als hij generaal Diercke ziet, springt hij in de houding en heft de rechterarm.

‘Heil Hitler. Willkommen, Herr General. Gut dass Sie da sind.’

Helmuth Diercke maakt een gebaar. ‘Kom naar binnen en sluit de deuren. De vijand is de bunker tot op een kilometer genaderd, en ze komen snel dichterbij. Laat de bunker in staat van verdediging brengen.’

‘Jawohl, Herr General.’

De soldaat aarzelt zichtbaar.

Diercke kijkt hem vragend aan.

‘Er valt niet zo veel meer te verdedigen, Herr General. Majoor Mittendorf is met de meeste mannen vertrokken. Ook de geleerden zijn bijna allemaal weggegaan.’

‘Wat?’ ontvalt de generaal. ‘Wie heeft daar bevel voor gegeven?’

De soldaat slaat de ogen neer. ‘Niemand.’

Diercke zegt niks. Ratten verlaten het zinkende schip. Lafaards. Mittendorf weet drommels goed wat hij hier onbewaakt achterlaat. De verrader. Hoe heeft hij dit ooit kunnen doen?

‘Zijn jullie vrijwillig gebleven?’

‘Ja, Herr General. Er zijn er nog een paar. Professor Moltke is er ook nog.’

De grijze generaal knikt. ‘We sluiten de bunker.’ Hij geeft zijn chauffeur een tikje op de schouder.

Langzaam rijdt Heinz naar binnen. Een meter of tien achter de ingang parkeert hij de wagen in een ruime hal. Diercke stapt uit en kijkt om zich heen. ’t Is een tijd geleden dat hij hier voor het laatst was. Vroeger was hier een mijn. Het oude schachtensysteem is breder gemaakt. Het Harzgebergte zit vol mijngangen. Hier wordt al gedolven sinds de vroege middeleeuwen. Links en rechts voeren allerlei tunnels dieper de berg in. Boven elke gang is de afbeelding van de adelaar met de lauwerkrans en het Othallateken aangebracht.

Achter hun rug klinkt een onheilspellend gerommel. Diercke

draait zich om. Zware motoren duwen twee stalen deuren uit de wand. Langzaam wordt de bunker afgesloten. De dikke stalen deuren rollen naar elkaar toe. Hier binnen zitten ze zo veilig als een kind in de baarmoeder.

Generaal Diercke loopt naar een glaswand. Daarachter zijn kantoren. In een van de gangen klinken gehaaste voetstappen. Een kleine magere man met een kalend hoofd en een bril met dikke glazen komt bijna hollend in zijn richting. De zijpanden van zijn witte, loshangende doktersjas wapperen rond zijn heupen. Om zijn nek hangt een stethoscoop. Hijgend blijft de man voor hem staan en brengt de Hitlergroet.

‘Heil Hitler, General Diercke. Brengt u goed nieuws? Worden die ellendige indringers eindelijk uit het rijk verdreven? Brengt u versterkingen? Al die lafbekken hier zijn er vandoor. Mittendorf verdient de kogel als de Führer de eindoverwinning behaalt.’

Diercke kijkt op de kleine arts neer.

‘De indringers zijn nog geen kilometer hier vandaan. Ons Derde Rijk staat op instorten. Het einde is onvermijdelijk, professor Moltke.’

‘Hoe durft u zo te praten?’ roept de geleerde. ‘De Führer heeft troepen achter de hand. Dat hij zich teruggetrokken heeft is een list. Het gaat allemaal volgens plan.’

Diercke zucht. Hij heeft hier helemaal geen zin in.

‘Er zijn geen plannen meer. Ik ben hiernaartoe gestuurd om de leiding bij de verdediging van deze bunker op me te nemen. We moeten ten koste van alles het Othilageheim uit handen van de vijand houden.’

De professor kijkt hem verbijsterd aan. Dan doet hij een stap naar voren. Hij grijpt Diercke bij de kraag van zijn jas.

‘Hoe hebben jullie het zo ver kunnen laten komen? Jullie hadden ze tegen moeten houden. Ik doe hier bij mijn experimenten de ene ontdekking na de andere. We staan op het punt grote wetenschappelijke doorbraken te behalen. Ons ras wordt superi-

eur op de hele wereld. We hebben de sleutel bijna in handen.’ Hij gebaart om zich heen.

‘Hoe moeten we alles hier ooit in veiligheid brengen? Ik heb mijn laboratoria nodig. Weet je wat hier allemaal staat? Hoe krijgen we dat hier vandaan? En waar moet alles heen? Mijn proefkonijnen, mijn aantekeningen?’

‘Wie heeft het over weghalen?’ antwoordt Diercke.

Even is het stil.

Moltke knijpt zijn ogen tot spleetjes. ‘Wat ben je van plan?’

Helmut Diercke duwt hem aan de kant.

‘Je weet best wat we van plan zijn. Wat valt er hier nog te verdedigen? Er zijn hier niet voor niets springladingen aangebracht. Vanaf het begin is er rekening mee gehouden dat alles opgeblazen zou moeten worden.’

Professor Moltke is een ogenblik te verbijsterd om te kunnen reageren.

Van verontwaardiging naar adem happend verspert hij Diercke de weg.

‘Je gaat alles de lucht in blazen? En wij dan? En mijn werk? Nou?’

Diercke wijst naar de deur.

‘Je kunt nog naar buiten. De Amerikanen lusten je rauw. Beschouw het als een eer dat je hier je leven mag geven voor onze Heimat. Er komt een dag dat onze namen in alle geschiedenisboeken zullen staan.’

De professor lijkt het nauwelijks te horen. Hij wijst naar de dikke stalen deuren.

‘Er wordt hier niks opgeblazen. We zitten hier veilig. Ze komen d’r nooit in. Ze vinden de ingang niet eens.’

‘Er is nog tijd’, geeft Diercke toe. ‘Maar we beginnen wel met het nemen van voorzorgsmaatregelen.’

Hij wil naar de kantoren lopen, maar de geleerde verspert hem opnieuw de weg.

‘Je kunt hier de boel niet opblazen, Helmut. Je kent het Othala-project, ons belangrijkste geheim. Je weet wat daar verderop in de berg ligt. Dat mag nooit gevonden worden.’

‘En dat is nou precies de reden waarom we de bunker opblazen. Hij heet niet voor niets de Barbarosabunker. Keizer Barbarossa wachtte honderden jaren diep in de aarde tot de tijd rijp was. Dat gaat nu weer gebeuren. Er komt een tijd dat het geheim opnieuw onthuld wordt. Maar om te zorgen dat er op die dag nog een geheim is, moeten we het nu zo goed verbergen dat het niet in verkeerde handen kan vallen.’

Met een gebaar schuift hij de professor aan de kant.

‘En mijn experimenten?’ schreeuwt de professor. ‘Mijn proefkonijnen?’

‘Die hebben pech gehad.’

‘Ik, ik pik dit niet. Ik zal nooit toestaan dat mijn levenswerk verloren gaat.’

‘Ga je gang.’ Hij duwt de professor in de richting van de kantoren. ‘Kijk maar eens of je je kostbare proefkonijntjes kunt redden.’

Diercke kijkt in de richting van de gang waar de professor zijn experimenten uitvoert. Tot zijn verbazing ziet hij nog net zijn chauffeur naar binnen lopen. Gaat hij toch rondneuzen? Dat heeft hij hem verboden!

Hij eist absolute gehoorzaamheid en gaat meteen achter Heinz aan. De stalen deuren waarmee de gang afgesloten kan worden, staan wijd open. Lampen in staaldraadkooien zorgen voor verlichting. Na een paar meter maakt de gang een scherpe bocht. Meteen ziet hij zijn chauffeur staan. Hij houdt zijn pas in en kijkt. De chauffeur staat doodstil. Totaal verbijsterd.

Links en rechts zijn traliehekken. Achter die hekken zijn grote ruimtes met ronde kale gewelven. Cellen zijn het. Elk een meter of vijf breed en zo’n meter of tien diep. Langs de wanden staan stapelbedden. Daarop zitten mensen.

Heinz heeft de tralies vastgepakt en staart naar binnen. Alle gevangenen zijn vrouwen. Vrouwen met gladgeschoren hoofden. De meeste staren glazig voor zich uit. Een enkeling kijkt in de richting van de man bij het hek. Eentje komt overeind en loopt langzaam in de richting van de chauffeur. Ze steekt haar hand naar hem uit. Heinz ziet het nummer dat in het concentratiekamp in haar onderarm getatoeëerd is. De chauffeur doet onwillekeurig een pas achteruit.

De vrouw houdt haar hoofd een beetje scheef. Op haar hoofd heeft ze nog een tatoeage. De adelaar met de krans in zijn poten en de Othalarune. Daarachter een nummer, OP214. De vrouw klampt zich vast aan de tralies.

Met holle ogen kijkt ze de geschrokken chauffeur aan.

‘Laat me eruit’, fluistert ze. Heinz stapt achteruit. Hij geeft een kreet van schrik als hij een hand op zijn schouder voelt. Met een ruk draait hij zich om. Hij staat bijna met zijn rug tegen de tegenoverliggende cel. Een andere vrouw heeft haar hand op zijn schouder gelegd en probeert hem vast te grijpen. Heinz rukt zich los.

Diercke komt dichterbij.

‘Wat doe jij hier? Heb ik je toestemming gegeven bij de auto van daan te lopen?’

Heinz springt in de houding.

‘Het spijt me, Herr General. Maar ik meende dat ik een vrouw hoorde huilen. Vrouwen horen we toch te beschermen?’

‘Niet alle vrouwen.’

Heinz wijst op de cellen.

‘Wat, wat gebeurt hier eigenlijk?’

Helmuth Diercke maakt een wegwerpend gebaar in de richting van de gevangenen. ‘Dit is niks. Jodinnen. Proefkonijnen. In deze bunker is iets van veel groter belang verborgen. Kom mee.’

Heinz durft niks meer te zeggen. Hij volgt de generaal naar de kantoren.

Ze worden opgewacht door een razende professor. Wild gebarend loopt hij om de tafel heen. 'Er wordt hier niks opgeblazen. Ik kan niet geloven dat de Führer zelf opdracht heeft gegeven alles te vernietigen.'

Met een dramatisch gebaar wijst hij in de richting van de duistere gangen.

'Als het werkelijk zo is dat het Derde Rijk instort dan liggen daar in de grotten de sleutels voor het Vierde Rijk. En dat willen jullie vernietigen? Ik zal ...'

Ineens klinkt vanuit de hal een gedempt gedreun. De zware metalen deuren schudden. Kleine wolkjes kalk dwarrelen van het plafond.

'Wat is dat?' krijst de professor geschrokken. Zijn stem slaat over.

'De Amerikanen hebben de ingang gevonden', zegt Diercke bitter. 'Tijd om tot actie over te gaan.'

'Nee', gilt de geleerde.

Helmut Dierckes geduld raakt op. 'Heb je een telefoon?'

'Wat wil je doen?'

'Bellen naar de Führerbunker in Berlijn.'

Nieuwe hoop vlamt op in de ogen van professor Moltke.

'Doe dat, doe dat. Kun jij de Führer rechtstreeks bellen? Bel hem, hij zal het Othala-project nooit opgeven.'

Hij wijst naar een telefoontoestel.

'Ik bel Hitlers secretaris Herr Bormann.'

Helmut Diercke staat op en draait een nummer dat maar weinig mensen kennen. De telefoon wordt vrijwel direct opgenomen.

'Bormann', klinkt het uit de hoorn.

'Hallo Martin, Helmut Diercke hier. Kan ik de Führer spreken?'

'Onmogelijk, wat is er?'

'Ik ben in de Barbarosabunker. We worden onder vuur genomen door de Amerikanen. Majoor Mittendorf is gevlucht. Ik sta er alleen voor.'